

İlgili Kanun / Madde
4857 S. İşK/41

T.C
YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2025/6055
Karar No. 2025/7634
Tarihi: 09.10.2025

SENDİKA TÜZÜĞÜ'NDE YER ALAN EN AZ İKİ
AYLIK SÜRENİN GÖZETİLEREK SENDİKA
GENEL KURULUNUN YAPILMASINDA
HUKUKA AYKIRILIK BULUNMADIĞI

ÖZETİ Sendika Tüzüğü'nün yukarıda belirtilen 13/1 ve 33/1 hükümlerinde yer alan düzenlemeler gözetildiğinde, Sendika 2. Olağan Genel Kurulunun 08.06.2024 tarihinde yapılmasına yönelik karar alınmasına göre, Sendika Tüzüğü'nde yer alan en az iki aylık sürenin de sendika genel kuruluna ilişkin olduğu gözetildiğinde, Ankara Şubesi 2. Olağan Genel Kurulunun 20.04.2024 tarihinde gerçekleştirilmesinde hukuka aykırı bir durum bulunmamaktadır.

Diğer taraftan Ankara şubeye yeni illerin bağlanmasına ilişkin Sendika Yönetim Kurulunun 28.03.2024 tarihli kararı da şube delege seçimlerinin tamamlanmasından sonra alındığından, bu husus şube genel kurulunu etkileyecek bir olgu teşkil etmez.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davalı Sendika vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; müvekkilinin Hekimsen Eskişehir-Bilecik-Kütahya- Afyonkarahisar (Batı Anadolu) şubesi şube başkanı olup aynı zamanda davalı Sendikanın Genel Kurul delegesi olduğunu, davalı Sendikanın 20.06.2020 tarihinde ilk genel kurul toplantısını yaparak zorunlu organlarının üyelerini seçimle

belirlediğini, davalı Sendikanın, en geç 20.06.2024 tarihinde 2. Olağan Genel Kurul toplantısını yapmak zorunda olduğundan Sendika Yönetim Kurulu tarafından 04.03.2024 tarihli karar ile 08-09 Haziran 2024 tarihinde Sendika 2. Olağan Genel Kurulun yapılması kararı alındığını ve ilan edildiğini, genel kurulda sendika zorunlu organlarına üye seçimi de yapılacağını, sendika başkanı ve yakın çevresinin, kendisine muhalif olarak gördüğü kişilerin delege olmasını önlemek, kendilerini açıkça desteklemeyen şube ve illerin üst kurul delegesi çıkarmasını engellemek amacıyla hukukten kabul edilmesi mümkün olmayan farklı yollara gittiklerini, önce mevcut şubelere 24.03.2024 tarihinde şube delegesi seçimleri yaptırıldığını, ardından da Sendika Merkez Yönetim Kurulunun 28.03.2024 tarihli ve 145 sayılı kararı ile Eskişehir ilinin ve diğer bazı illerin Hekimsen Ankara şubesine bağlanmasına karar verildiğini, Hekimsen Ankara şubesinin 19.05.2022 tarihinde açıldığını, ilk genel kurulunu 15-16 Ekim 2022 tarihinde gerçekleştirdiğini, normal şartlarda Ankara şubenin 2. Olağan Genel Kurulunun 4 yıl sonra en geç 15.10.2026 tarihinde yapılması gerekirken Ankara Şube Yönetim Kurulunun, Şube 2. Olağan Genel Kurulunun 20.04.2024 tarihinde yapılmasına ilişkin karar aldığını, bu kararın hukuka aykırı olduğunu, dava konusu edilen Hekimsen Ankara Şubesi 2. Olağan Genel Kurulunun usul ve kanuna, Sendika Tüzüğü'ne aykırı olduğundan Genel Kurulun tüm sonuçlarıyla birlikte iptali gerektiğini, somut olayda, Sendika Şube Olağan Genel Kurulunun Kanun'da öngörülen dört yıllık süreden daha kısa bir sürede yapılacağına dair Sendika Tüzüğü'nde herhangi bir düzenleme yer almadığını, olağanüstü genel kurul yapılması için de gerekli şartların bulunmadığını belirterek ve dilekçesinde yazılı diğer sebeplerle Hekimsen Ankara Şubesi Yönetim Kurulunun Şube 2. Olağan Genel Kurulunun 20.04.2024 tarihinde yapılmasına dair kararı ile Hekimsen Ankara şubesinin 20.04.2024 tarihinde yapılan 2. Olağan Genel Kurulunun tüm sonuçlarıyla birlikte iptaline ve Hekimsen Ankara Şubesine kayyım atanmasına karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

1. Davalı Sendika vekili cevap dilekçesinde; davacının Sendikanın genel kurul delegesi olmadığını, diğer yandan üye sayısı bini aşan tüm şubelerin genel kurulunun yapılması için gerekli olan Şube Genel Kurul delege seçimlerinin 24.03.2024 tarihinde Sendika yönetiminin organizasyonu ve denetimi altında yapıldığını ve seçim sonuçlarının kesinleştiğini, 20-21 Nisan 2024 tarihlerinde Şubenin 2. Olağan Genel Kurulunu yapacağını 03.04.2024 tarihinde WEB sitesinde ilan edilmiş olup genel kurul delegelerine de ayrıca bildirildiğini, burada bir hukuka aykırılık olsa dahi bu konuda dava açma hak ve yetkisinin kendilerine bildirilmemiş olduğu iddia edilen üyelere ait olduğunu, davacıların bu konuda taraf ehliyeti olmadığını, şube genel kurullarının olağan toplantılarını merkez genel kurulu toplantısından en az iki ay önce bitirmek zorunda olduğunu, Sendika Tüzüğü'nün 32. maddesinde de yasal düzenlemelerle aynı doğrultuda düzenlemenin olduğunu, davalı Sendikanın ilk Olağan Genel Kurulunun 20.06.2020 tarihinde

yapılmış olup Kanun gereği en geç 4 yıl içinde yani Haziran 2024'te yapılması gereken sendika genel kurulunun öncesinde tüm şubelerin de genel kurullarını tamamlaması gerektiğini, dolayısıyla Tüzük hükümlerine ve Kanun'a uygun olarak yapılan şubelerin ikinci olağan genel kurullarının olağanüstü olarak nitelendirilmesinin hukuken mümkün olmadığını, kapatılan şubelere bağlı illerin, diğer şubelere bağlanmasının teşkilatlanma açısından kolaylık ve sendikanın genel amacının icrasında ülke çapında bütünlük sağlamaya yönelik olduğunu, davacı da dâhil olmak üzere merkez genel kurul adayı olmak isteyen tüm üyelerin isimlerinin oy pusulasında yer aldığını, merkez genel kurul adaylığıyla ilgili seçilme hakkının engellendiği iddiasının, davacıların adının da yer aldığı oy pusulasından anlaşılabileceği üzere haksız bir iddia olduğunu, her ne kadar şubelerin delegeleri seçildikten sonra şubelere başka iller bağlanmış olsa da şubelerin kendi delegelerinin seçimlerinin kesinleşmesi ve bu seçimlerin ancak dava yoluyla iptal edilmesi mümkün olduğundan, şubelere bağlanan iller nedeniyle yeniden delege seçilmesinin hukuken mümkün olmadığını, delege seçimlerinin 24.03.2024 tarihinde yapıldığını ve dava açılmaksızın sonuçlarının kesinleştiğini belirterek ve dilekçesinde yazılı diğer sebeplerle davanın reddini istemiştir.

2. Dâhili davalı Hekimsen Ankara Şubesi vekili cevap dilekçesinde; davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir.

3. Diğer dâhili davalılar, davaya cevap vermemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; Şube Olağan Genel Kurulunun genel merkez olağan genel kurulundan 2 ay önce tamamlanması gerektiği, Genel Merkez Olağan Genel Kurulunun 08.06.2024 tarihinde yapılmasına karar verildiği ancak toplantının yapılamadığı, Şube delege seçimleri tamamlandıktan 3 gün sonra Şubeye yeni illerin bağlandığı, 28.03.2024 tarihli Yönetim Kurulu Kararı ile Ankara şubeye bağlanan illeri temsil edecek şube delegesi bulunmadığı için Şube Olağan Genel Kurul toplantısında bu illerin iradesinin yok sayıldığı, bu hâliyle toplanan 2. Olağan Genel Kurul toplantısının demokratik esaslara aykırı olduğu, Şube Olağan Genel Kurul kararının da Tüzük'te belirtildiği şekilde ilan edilmediği gerekçesiyle davanın kabulüne karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davalı Sendika vekili tarafından istinaf başvurusunda bulunulması üzerine Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; başvurunun esastan reddine karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Sebepleri

Davalı Sendika vekili temyiz dilekçesinde; cevap ve istinaf dilekçelerinde belirttiği sebeplerle Bölge Adliye Mahkemesi kararının bozularak ortadan

kaldırılması istemi ile temyiz yoluna başvurmuştur.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyuşmazlık, Sendika Yönetim Kurulu Kararının iptali, Sendika Şube Genel Kurulunun iptali ve kayyım tayini istemine ilişkindir.

1. Tarafların iddia, savunma ve dayandıkları belgelere, uyuşmazlığın hukuki nitelendirilmesi ile uygulanması gereken hukuk kurallarına, dava şartlarına, yargılamaya hâkim olan ilkelere, ispat kurallarına ve temyiz olunan kararda belirtilen gerekçelere göre davalı Sendika vekilinin aşağıdaki paragrafların kapsamı dışındaki temyiz itirazları yerinde görülmemiştir.

2. 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'nun (4688 sayılı Kanun) 3. maddesinde sendikalar, "Kamu görevlilerinin ortak ekonomik, sosyal ve meslekî hak ve menfaatlerini korumak ve geliştirmek için oluşturdukları tüzel kişiliğe sahip kuruluşlar." olarak tanımlanmıştır.

4688 sayılı Kanun'un 8. maddesinde, genel kurulun, sendika ve şubelerin zorunlu organlarından olduğu belirtilmiştir. Genel kurulun görev ve yetkileri, 4688 sayılı Kanun'un 12. maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre sendikanın en üst karar organı olan genel kurulların demokratik esaslar doğrultusunda icra edilmesi, sendika içi demokrasinin gerçekleşmesi yönünden son derece önemlidir. Belirtmek gerekir ki bir sendikanın demokratik yapıya sahip olup olmadığına ilişkin en somut ölçüler genel kurulun yapısı ve işleyişinde aranmalıdır (Fevzi Şahlanan, Sendikaların İşleyişinin Demokratik İlkelere Uygunluğu, İstanbul, 1980, s.119).

Nitekim 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 51. maddesinin son fıkrası da; "Sendika ve üst kuruluşlarının tüzükleri, yönetim ve işleyişleri, Cumhuriyetin temel niteliklerine ve demokrasi esaslarına aykırı olamaz." şeklindedir.

4688 sayılı Kanun'un "Genel kurulların toplantı zamanı ve karar yeter sayısı" kenar başlıklı 10/2 hükmüne göre "Olağan genel kurul toplantıları dört yılı aşmamak üzere tüzüklerde belirtilen sürede yapılır."

Sendika Tüzüğü'nün 13/1 hükmünde yer alan düzenlemeye göre "Sendika genel kurulu dört yılda bir sendika genel merkezinin bulunduğu ilde toplanır." Sendika Tüzüğü'nün 33/1 hükmünde yer alan düzenlemeye göre de "Şube olağan genel kurulları, sendikanın bağlı olduğu üst kuruluşun genel kurul tarihi de dikkate alınarak, sendika genel kurulundan en az iki ay önce tamamlanacak şekilde şube yönetim kurulunun tespit edeceği yer, gün ve saatte toplanır."

Dosya içeriğinden, davalı Sendika 1. Olağan Genel Kurulunun 20.06.2020 tarihinde icra edildiği, 2. Olağan Genel Kurulun 08.06.2024 tarihinde yapılmasına yönelik karar alındığı, şube genel kurulunu oluşturacak delege seçimlerinin 24.03.2024 tarihinde icra edildiği, Sendika Genel Merkezinin 29.03.2024 tarihli yazısı ile Sendika Genel Kurul tarihi de dikkate alınarak şube genel kurulunun vakit kaybetmeden yapılması gerektiğinin Ankara şubesine bildirildiği, bunun üzerine dava konusu Ankara Şubesi 2. Olağan Genel Kurulunun 20.04.2024 tarihinde

gerçekleştirildiği görülmektedir.

Sendika Tüzüğü'nün yukarıda belirtilen 13/1 ve 33/1 hükümlerinde yer alan düzenlemeler gözetildiğinde, Sendika 2. Olağan Genel Kurulunun 08.06.2024 tarihinde yapılmasına yönelik karar alınmasına göre, Sendika Tüzüğü'nde yer alan en az iki aylık sürenin de sendika genel kuruluna ilişkin olduğu gözetildiğinde, Ankara Şubesi 2. Olağan Genel Kurulunun 20.04.2024 tarihinde gerçekleştirilmesinde hukuka aykırı bir durum bulunmamaktadır.

Diğer taraftan Ankara şubeye yeni illerin bağlanmasına ilişkin Sendika Yönetim Kurulunun 28.03.2024 tarihli kararı da şube delege seçimlerinin tamamlanmasından sonra alındığından, bu husus şube genel kurulunu etkileyecek bir olgu teşkil etmez.

Dosya kapsamındaki bilgi ve belgeler, askı ilan tutanakları, duyuru metinleri, genel kurula katılma hakkı olanların itirazının bulunmaması, genel kurula katılım oranı ve seçim sonuçları dikkate alındığında, genel kurulun iptalini gerektirecek ve sonuca etkili kanıtlanan bir hukuka aykırılık söz konusu olmadığından, davanın reddine karar verilmesi gerekmektedir. Anılan hususlar gözetilmeksizin eksik inceleme ile yazılı şekilde hüküm tesisi hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeple;

1. Temyiz olunan, İlk Derece Mahkemesi kararına karşı istinaf başvurusunun esastan reddine ilişkin Bölge Adliye Mahkemesi kararının ORTADAN KALDIRILMASINA,

2. İlk Derece Mahkemesi kararının BOZULMASINA,

Peşin alınan temyiz karar harcının istek hâlinde ilgiliye iadesine,

Dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine, bozma kararının bir örneğinin kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

09.10.2025 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.